

*SKURK-
MANIFESTET*

COLSON WHITEHEAD

*SKURK-
MANIFESTET*

Översättning av Niclas Nilsson

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Av Colson Whitehead har tidigare utgivits:

Den underjordiska järnvägen 2017

Nickelpojkarna 2019

Harlem Shuffle 2021

www.albertbonniersforlag.se

ISBN 978-91-0-080309-4

Originalalets titel: Crook Manifesto

Copyright © 2023 by Colson Whitehead

Översättning: Niclas Nilsson

Omslag: Oliver Munday, bearbetning av Ingrediensen AB

Tryck: ScandBook, EU 2024

Till Clarke

INNEHÅLL

DEL ETT

RINGOLEVIO | 1971 9

DEL TVÅ

NEFERTITI T.N.T. | 1973 123

DEL TRE

AVSLUTARNA | 1976 237

RINGOLEVIO

1971

”Skurk förblir skurk och
ljusskygg skyr laglydig.”

ETT

Efter den dagen tänkte han på Munsons död varje gång han hörde låten. Det var trots allt Jackson 5 som fick in Ray Carney på den gamla banan igen efter fyra år på den smala vägen. *Den smala vägen* – det beskrev en filosofi och ett territorium, ett grannskap med gränser och lokala sedvänjor. Ibland när han korsade Seventh Avenue på väg till jobbet mumlade han orden för sig själv som ett fyllo som försöker att inte vingla fram över trottoaren på väg hem från barerna.

Fyra år av hederligt och givande arbete i möbelbranschen. Carney utrustade nygifta inför deras expedition och hjälpte till att anpassa vardagsrum efter förbättrade livsvillkor, vägledde pensionärer genom det oöverblickbara utbudet av fåtöljer. Det var ett tungt ansvar. Så sent som förra veckan berättade en av hans kunder att hennes far hade dött i sömnen ”med ett leende på läpparna” uppkrupen i en Sterling Dreamer köpt på Carney’s Furniture. Mannen hade varit kommunanställd rörmokare i trettiofyra år, sa hon. Hans sista timliga känsla hade varit polyuretanstommens lyxiga smekning. Carney var glad att mannen gick belåten ur tiden – så tragiskt om ens sista tanke var ”Jag borde ha valt konstlädret”. Han handlade med accessoarer. Accentföremål för livlösa rum. Det lät tråkigt. Det var tråkigt. Det var också stärkande, på samma sätt som okryddad mat och vattniga drinkar skänker näring, om än inte njutning.

Det hölls ingen pensionsfest för honom när han drog sig tillbaka. Ingen gav honom en guldklocka för hans år i tjänsten,

men det hade aldrig rått brist på guldklockor sedan han blev hälare. Dagen då Carney gick i pension hade han en låda full med klockor i kassaskåpet på kontoret, graverade med främlingars namn, eftersom det var ett tag sedan han var hos sin klockkille ute i Mott Haven. Hans farväl till stöldgoodsbranschen bestod mest av att nobba före detta kunder och säga åt dem att sprida det i sin kriminella krets: Carney har lagt av.

”Vadå lagt av?”

”Jag slutar. Färdig.”

Dörren ut mot Morningside, uthuggen ur väggen för att underlätta nattrafiken, blev en oskyldig väg in för eftermiddagsleveranser. Två veckor efter Fortunarånet knackade Tommy Shush på Morningsidedörren med en svart läderportfölj under armen. Carney tog en titt på diamanterna för att pröva sin motståndskraft – och önskade tjuven lycka till. Nästa dag dök Masken Cubby, en av hans vita stammisar, upp efter stängning med ”riktigt heta grejer”. Cubby specialiserade sig på osannolika kap som tog årtal att sälja vidare – mannen stod upp till öronen i kinesiska kängurustyltor och strumpbyxor i plastägg. Carney körde honom på porten innan han fick tillfälle att beskriva veckans eländiga skörd, inget personligt.

De slutade komma, tjuvarna, sakta men säkert, bara tillfälligt sura, för det fanns alltid en annan kontakt, en annan kanal, en annan uppgörelse i ett företag så enormt, komplicerat och ohederligt som New York City.

”Känn på den – den bits inte. Det är som att krama ett moln på himlen.”

På andra sidan butiken vevade Larry in en kund, en förtorkad typ som snurrade en röd basker runt runt i händerna. Kutyrggig och slokande. Carney lutade sig mot dörrkarmen till sitt kontor och lade armarna i kors. En pålitlig del av kundkretsen var gamla män som unnade sig enkla saker som de länge hade

förvägrat sig. Sedan stack den knarriga fåtöljens fjädrar hål på för många byxbakar, eller så föreslog doktorn sätt att avhjälpa dålig cirkulation och diffusa smärtor, och då kom de hit. Carney betraktade dem med tacksamhet, de gamla män som bodde ensamma i mörka lägenheter med lutande golv eller i pyttesmå ettor: busschaufförer som var ute efter en ny fåtölj att äta sin soppa i medan de studerade kapplöpningsprogrammet, kemtvätsbiträden som längtade efter något att vila sina trötta fötter på. De övergivna. De prutade aldrig, förtörnade över att tvingas tulla på besparingarna men stolta över att ha pengarna till hands.

Produkten ifråga var en clubfåtölj från Egon, 1971 års modell, klädd i tweed från Scotchgard. En stridsvagn av bekvämlighet, framsmygande på mässingstrissor från Pro-Slide. "Himlen", upprepade Larry.

När kunden kom in i affären hade han skakat hand med Larry och presenterat sig som Charlie Foster. Nu lät han fingertopparna dansa över det grönbruna tyget och kluckade förtjust som ett spädbarn.

Larry blinkade mot Carney. När Rusty, Carneys mångårige man på golvet, sabbade ryggen och blev sängliggande i tre och en halv månad behövde Carney en ersättare. Larry dök upp andra dagen av intervjuer och blev kvar.

Larry var en studie i kontrollerad otvungenhet, en långsam uppvisning i ren och skär stil. Hälsa på honom när han stämp-lade in och han höjde två fingrar i en vänta-gest som om han var mitt i ett transatlantiskt samtal med främmande makter, svarade sedan när han hade bytt om från kritstrecksrändig väst, utsvängda byxor och fiskarhatt av mocka eller vad han än hade valt för ball stass den dagen. När han väl fått på sig säljarkostymen sa han till slut, sammetslent: "Läget, baby?"

Han tillhörde den stam av svarta spelare som var så hemma i sig själva att alla andra var *baby* – gammal man, ung mamma, rödbrusig fotpatrullerande polis. Vanligt folk skulle använda

ordet *slipad* för att beskriva honom, det sorglösa leendet och den hektiska svadan, vilket Larry skulle ha tagit som en komplimang. Slipad var en tillgång i försäljarbranschen. Han var bara tjugoett men hade levt många liv, även om Carney misstänkte att killen hade kommit till världen fullvuxen ur ett fat Harlem Cool fem minuter innan han träffade honom första gången. Linjekock på ett hotell vid Madison Avenue, häckklippare på två kyrkogårdar, chaufför till en marmormagnats fru i Connecticut, ”gasat jyckar på Gotham Veterinarian”, vilket Carney gissade krävde någon sorts specialutbildning eller licens, men strunt samma. Och nu vice försäljningschef på Carney’s Furniture på 125th Street: ”Kvalitetsmöbler till Harlem i över 15 år.”

”Snabb att stämpla ut, alltid en dam på lut”, brukade Carneys sekreterare Marie sjunga, till melodin från *The Patty Duke Show*. Liksom Carneys framlidne kusin Freddie hade Larry mutat in uptown, downtown och varje nöjesmeridian däremellan som sina jaktmarker. Att höra Larrys skrönor om New Yorks nattliv och dess mångskiftande besättning var som att få en morgonen-efter-rapport av Freddie på den gamla goda tiden. Det roade Carney.

Carney lät Larry jobba kvar även efter att Rusty kommit på fötter igen. Det fanns jobb så det räckte och blev över och det lät Carney slippa golvet oftare. Det var som om butiken alltid hade varit de fyra. Inte ens när han var tård och bakfull lät Larry en kund se eländet. *Håll dina hemligheter utom synhåll* – ett outtalat krav på Carney’s Furniture. Ibland använde Marie solglasögon för att dölja en blåtira men tjallade aldrig på sin man Rodney. Carney var såklart van vid att skyla sina ljusskygga sidor. Endast Rusty var vad han verkade vara, en jovialisk man från Georgia som fortfarande förvirrades av stan efter alla dessa år. Såvitt Carney visste. Kanske var Rusty den skickligaste skådespelaren av dem alla och sprang när han slutat för dagen omkring och utförde hjärnkirurgi eller jobbade för SPECTRE.

Ännu en siren passerade på Morningside Avenue.

”Är den stadig?” frågade Charlie Foster. ”Jag gillar stadiga stolar.” Han satte fingret på vänstra armstödet som om han petade till en skinnbagge med skospetsen för att försäkra sig om att den var död.

”Som USS *Missouri*, baby”, sa Larry. ”Den som köper billigt får billigt, inte sant? Egon sätter rätt pris på de här snyggingarna, för det får de igen i lojalitet. Det är så vi jobbar också. Slå dig ner, broder, slå dig ner.”

Charlie slog sig ner. Han tycktes smälta samman med fåtöljen. Kastade av sig många svåra år, av ansiktsuttrycket att döma.

Klappat och klart. Carney gick in på kontoret igen. Han hade köpt den nya direktörsstolen i april och målat om i julas men hans kontor hade inte förändrats mycket genom åren. Diplomet från affärsskolan dینگlade på samma spik, det signerade fotot av Lena Horne stod kvar på sin heliga plats. Firman gick bra. Häleriknäcket hade gjort det möjligt för honom och Elizabeth att köpa stället på Strivers’ Row och redan före det låtit dem slippa sin första trånga lägenhet. Bekostat utbyggnaden av butiken till bageriet vägg i vägg och hjälpt dem att rida ut ett otal tuffa perioder. Men köpet av 381 och 383 West 125th Street? Det var helt och hållet Carney’s Furniture. Han köpte de två husen av Giulio Bongiovanni första veckan i januari 1970. Ett nytt årtionde, fullt av löften.

Om man hade sagt när han undertecknade hyreskontraktet att han en dag skulle äga stället skulle han ha sagt åt en att fara och flyga. *Carmen Jones* hade filmpremiär ett stenkast bort på Hotel Theresa, och när han höll nycklarna i handen första gången kändes det som om allt ljus och ståhej gällde honom. Lokalen såg inte mycket ut för världen, men den skulle kunna göra hela skillnaden. De första två åren betalade han hyran personligen hos Salerno Properties, Inc., på Fifth Avenue, eftersom han inte litade på posten, som om sheriffen klockan 00.01 den andra i månaden

skulle slå in dörren och kasta ut hans grejer på gatan. Det kändes som om 00.01-händelsen hade drabbat någon han kände, eller någon hans far hade känt, men han insåg nu när han etablerat sig och var medelålders att det var en skröna. Förmodligen.

Första gången Carney träffade värden var när han frågade Salerno om han fick ta över bageriet. En av bagarens stammisar hade blivit orolig när butiken fortfarande var stängd fem över sju, fick sedan syn på benen som stack ut under disken. Av respekt för den döde väntade Carney fyrtiofem minuter innan han förhörde sig om kontraktet.

Giulio Bongiovanni lät sina anställda sköta hyresgästerna, men han hade länge varit nyfiken på Carney. 383 West 125th hade varit en olycksdrabbad adress redan innan Bongiovanni tog över fastighetsverksamheten efter sin far. Två möbelaffärer, en herrekipering, två skoaffärer, och fler ändå, hade hastigt mött sitt öde efter att ha undertecknat kontraktet, och oturen hade förföljt ägarna även efter att de flyttade. Cancersjukdomar man aldrig hört talas om som drabbade kroppsdelar man aldrig hört talas om, skilsmässor som skulle studeras på kurser i familjerätt i generationer, en mängd fängelsevistelser. Mosad av ett stort föremål framför ett nunnekloster. "Till slut vågade jag knappt hyra ut stället", sa Bongiovanni till Carney.

"Det går okej", sa Carney. Mannen gav honom en aldrig-sett-en-svart-man-som-du-förut-blick, inte första gången för Carney. Han tyckte den hade blivit vanligare, överallt. Lunchställen, vallokaler, innan man vet ordet av driver de framgångsrika möbelföretag i Harlem.

"Bättre än okej", sa Bongiovanni, och han gav Carney tillstånd att riva väggen till bageriet.

Giulio Bongiovannis rötter på 110th Street sträckte sig långt tillbaka, till när East Harlem var det största Little Italy på den här sidan Atlanten. Han pratade som en kille från krokarna, men stack ut med sina åtsittande polotröjor av polyester och Muscle

Beach-fysik. När han blev tillfrågad om sina levnadsregler talade han om positivt tänkande och Jack LaLanne, vars program han tittade på dagligen och vars vitaminleveranser han fick varje månad. "Snacka inte skit om hans Glamour Stretcher", sa han och poserade med överkroppen i profil. "Den är inte bara för damerna, som du ser."

Hans farfar hade drivit två mataffärer på Madison och hans far hade köpt 381 och 383 West 125th Street som investeringar när kvarteren förändrades och judarna lämnade dem. Familjens affärer blomstrade fortfarande, men familjen Bongiovanni bodde inte längre en trappa upp. De hade flyttat till Astoria efter andra världskriget och nu tänkte Bongiovanni lämna området för gott. "Det går åt helvete med stan", sa han till Carney när han kom med sitt affärsförslag. "Drogerna, smutsen. Florida, ja tack."

Carney blev smickrad över att italienaren trodde han hade tillräckligt med klöver för att köpa de två byggnaderna, att den vita sidan av stan såg hans framgångar, tänkte sedan genast att något var fel och att Bongiovanni ville dumpa skitfastigheter på honom. Att stan ville riva, att någon kostsam katastrof ruvade i avloppet under byggnaderna eller crescendoet på adressens förbannelse till slut var kommen. Inget av detta visade sig vara sant, fast mrs Hernandez i lägenhet 3R i 381:an hade en mystisk fläck på toalettväggen som kom tillbaka varje gång den hade fixats och målats och hade en kuslig likhet med Dwight Eisenhower, en förbannelse om han någonsin hört en. "Han stirrar på mig", sa hon.

Bongiovanni frågade Carney om han var redo att bli hyresvärd. "Folk ringer dygnet runt, vattnet är för kallt, värmen är för kall, min fru hatar mig?"

Carney tänkte frossa på deras klagomål och missnöje som om de var en stor blodig stek med potatis. "Ja."

"Bra där." De gjorde upp om de två byggnaderna och tre månader senare stupade Bongiovanni i Miami när han gjorde sin kroppsviktsträning i gryningen – aneurysm. Familjen

transporterade hem honom och begravde honom bredvid hans förfäder på Calvary Cemetery i Woodside, prima utsikt över motorvägen.

Kvarnen. Carneys ord för kretsloppet av varor i hans kriminella sfär, dansen av tv-apparater och diadem och brödrostar från en ägare till nästa, in och ut ur folks liv på vindilar och kastbyar av kontanter och kriminell idoghet. Men kvarnen dikterade förstås villkoren på den smala vägen också, bevarade grannskapens, företagens liv. Butiksinnehavarnas rörelser in och ut på 383 West 125th Street, de skiftande namnen på kontrakten i stadsarkivet, menuetten av produkter på butiksgolvet.

Carneys lagliga affärer hade bytt skepnad under de fyra åren sedan han pensionerade sig från den kriminella verksamheten. Argent, hans största leverantör, namnet han byggde butiken på, köptes -68 av Sterling, som fasade ut sin produktion två år senare. Sears slukade Bella Fontaine och fick ensamrätt på försäljningen. Collins-Hathaway förhävde sig i sin expansion till Kanada och utplånades under förra årets konjunktursvacka. Carney behöll deras AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE-plakett ovanför skrivbordet som souvenir.

För att ersätta hålet i utbudet skrev Carney kontrakt med DeMarco, den amerikanska grenen av den stora norska koncernen Knut-Bjellen, som för närvarande specialiserade sig på låga, kantiga ”livsstilskomponenter”. Palett: jordtoner. Marknadsundersökningar varnade för att konsumenter i USA var misstänksamma mot hushållsprodukter som lät ”utländska”, så DeMarco bytte namn på sina produktserier för den amerikanska marknaden och döpte om sitt modulära soffsystem till Homesteader, sin vilstol till The Mitt. Grejerna sålde, så Carney brydde sig inte om vad de kallade dem.

Hans enda invändning gällde scenerna i DeMarcos broschyrer och reklamblad, som utspelade sig i avlägsna skidstugor och bland bergstoppar. Enorm brasa i eldstaden, och runt den

rost- och senapsfärgade livsstilskomponenter och vita damer med handmuffar av päls och vita karlar i polotröja av ull som i lummig sällhet gled fram över shagmattan. Carney ville inte placera folk i fack, men han undrade hur många av hans kunder som kände igen sig i bilderna. Shagmattan.

”Välkommen till mitt chalet”, sa Carney varje gång han fick deras katalog.

Hoppas ni gillar fondue, gott folk, stämde Freddie in från det hinsides.

Ännu en siren. Affärer, ordnade affärer, gjordes mellan Carney's Furnitures väggar, men ute på gatan rådde Harlems regler: bråkiga, oförutsägbara, lumpnare än en hopplös farbror. Sirenerna ven fram och tillbaka på avenyerna lika regelbundet som tunnelbanetåg, dygnet runt, efter en särskild härjningarnas tidtabell. Om det inte var polisen på härjningståg så var det en ambulans som susade fram för att genskjuta ödet. En brandbil i ilfart på väg till en övergiven lägenhet innan lågorna slukade hela kvarteret eller till ett sexvåningshus som dränkts i fotogen och tänts på för försäkringspengarna, med tio instängda familjer.

Carneys far hade bränt ner en och annan byggnad i sina dar. Det betalade hyran.

Det här var polissirener. Carney gick bort till Larry och Charlie Foster vid fönstret. På andra sidan 125th hade två vita poliser gett sig på en ung man i mörk jeansjacka och röda utsvängda byxor, och deras fordon hade strandat på trottoaren. Poliserna tryckte upp honom mot skyltfönstret till Hutchins Tobacco, känt för att sälja cigaretter utan skattestämplor och för sina skadedjursproblem. Flugfångaren var full året runt, inga lediga platser, chokladkakorna i godisdisken grundligt viveltäckta. Hutchins låste dörren, stod sedan och blängde bakom glaset med händerna på höfterna.

Gångtrafiken på 125th Street tog en omväg runt hindret i strömmen. De flesta stannade inte; inget särskilt med en muddring.

Om inte här, någon annanstans. Men människojakten gjorde folk stingsliga och ur gängorna. De dröjde kvar och muttrade till varandra, smädade och häcklade poliserna samtidigt som de höll sig på ett avstånd som vittnade om deras rädsla.

Den längre av poliserna föste isär mannens fötter och klappade nerför benens insidor. En åskådare vrålade: "Känner på utrustningen?"

"Vad har han gjort?" sa Carney.

"De körde upp på trottoaren, tacklade honom som om han rånat en bank", sa Larry.

"Helt galna", sa Charlie Foster. "Letar efter Svarta pantrarna."

"Black Liberation Army", sa Larry.

"Samma sak."

Carney ville inte störa när det satt en fisk på kroken, men motsättningen mellan Pantrarna och sidoskottet Black Liberation Army handlade om mer än namn. Den filosofiska meningsskillnaden innefattade gatans temperament, polisväsendets nuvarande hållning ifråga om Harlem och alla sirenerna. Om man tog ett steg tillbaka kanske den innehöll allt.

"Reform kontra revolution", förklarade Carney för John. Två och en halv vecka tidigare, tolfte maj. Domen i rättegången mot Panther 21 hade fallit och hans son hade frågor.

"Det är som i butiken", sa Carney. "En reform är att förändra det som redan finns för att göra det bättre, som impregnerad klädsel, eller rullfötter, och sedan rullfötter med broms. Revolution är när man kastar allt och börjar om. Du vet Castro Convertible?"

John nickade. Det var omöjligt att undvika tv-reklamen.

"Bäddsoffan är revolution", sa Carney. "Tar alla våra föreställningar om sömn, om rum, och ställer dem på huvudet. Vardagsrum? Pang – du har ett sovrum till." Han gjorde en paus. "Lovar att du inte visste att bäddsoffans uppfinnare var svart."

John skakade på huvudet.

”Leonard C. Bailey, affärsman och mångsysslare. Sökte patent 1899 och amerikanska militären började massproducera. Du kan kolla upp det. Revolution.”

Han hade kommit till det stadium i en svart mans liv då det enda som får honom att ta sig upp ur sängen vissa dagar var tanken på att berätta historier om svarta pionjärer och bortglömda visionärer.

John nickade osäkert. Carney ökade takten. ”Pantrarna delar ut matkassar, de har sitt gratis-frukost-program, rättshjälp – reformer. BLA vill störta hela systemet.”

”Om de är för reformer, varför försökte Pantrarna då spränga tunnelbanan?”

”Det är inte sant bara för att polisen säger det.”

Den eftermiddagen hade den längsta och dyraste rättegången i New York Citys historia överraskande avslutats med en friande dom. Panther 21 hade blivit gripna för två år sedan, utpekade av poliser som hade infiltrerat organisationen. De stod åtalade på hundrafemtiosex punkter för mordförsök och mordbrand och så vidare i en sammansvärjning med syfte att spränga Bronx Botanical Garden, diverse polisdistrikt, ett par tunnelbanelinjer samt Alexander’s, Korvettes, Macy’s, och andra varuhus dessutom. Måltavlorna inom handeln var en antikapitalistisk grej, fick man förmoda, men det var oklart vad de hade emot blommor.

John frågade om de ville spränga Carneys butik också. Carney svarade att det nog fanns gott om vita butiker att spränga innan de kom till hans.

Det tog juryn en och en halv timme att fatta sitt beslut och tjugo minuter att säga ”Icke skyldig” etthundrafemtiosex gånger. ”Polisens infiltratorer hade fabricerat fallet från början till slut.” Ett förödmjukande resultat för Frank Hogan, distriktsåklagare på Manhattan. Vart är världen på väg när man inte kan sätta dit ett gäng svarta killar?

”Varför skulle polisen ljuga?” sa John.

”Varför ljuger man?” Vissa saker måste pojken lista ut på egen hand.

Carney försökte föreställa sig att själv som barn fråga sin far om politiska handlingar. Otänkbart. Big Mike Carney betraktade medborgarrättsrörelsen – ”de här så kallade rättsskaffens bröderna” – som svindlare precis som han själv. Hur mycket smög de åt sig när de tiggde soppköksdonationer, hur mycket stoppade de i egen ficka när de invigde ett nytt rekreativcenter? Den som lever på ruffel och båg ser dem överallt, möjligheterna, den lilla springan där en kreativ själ kan smyga in en kofot.

För att vara en svart pojke som växte upp på Manhattan hade John en uppfriskande naiv världsbild. Att slåss för sin överlevnad gjorde en kvick i tanken; John tog sig tid att betrakta världen ur alla synvinklar, unnade sig lyxen att vara eftertänksam. Ibland betraktade Carney honom som en version av pojken han själv kunde ha blivit om han växt upp i en annan lägenhet, där det fanns mat i skafferiet när han kom hem från skolan, med en mamma som välkomnade honom, en mamma som inte hade dött ung. En far som inte var en skurk. Carney gillade att det fanns en version av den pojken någonstans, även om det inte kunde vara han.

May liknade sin mor. Högröstad och självsäker, en stenhård femtonåring. En vecka efter rättegången mot Panther 21 satt Carney och ungarna och åt frukost i matrummet. För att träna en faderlig muskel hoppade Carney över sin kafferititual på Chock Full o’Nuts för att umgås med John och May före skolan.

May knackade på *Times* med fingret. ”Rätt tunga snubbar”, sa hon.

Carney tog tidningen. Någon hade tagit på sig onsdagskvällens polisskjutning. Tillståndet för de två poliser som hade bevakat distriktsåklagare Frank Hogans lägenhet var livshotande, efter att ha blivit skjutna från en bil av ”två unga svarta män”. Hogan

hade haft livvakter sedan förra sommaren, när John Murtaghs hus brandbombades. Vem var John Murtagh? Domaren i rättegången mot Panther 21.

Kvällen innan hade skyttarna lämnat paket i New York Times Building och WLIB:s högkvarter på Hotel Theresa, ett stenkast från hans butik. Paketen innehöll en .45-kalibrig kula, registreringsskyltar från bilen som identifierats i attacken och ett meddelande:

19 maj 1971

All makt till folket,

Här är registreringsskyltarna som eftersökts av fasciststatens grispolis. Vi skickar dem för att visa förtryckta folks potentiella kraft att uppnå revolutionär rättvisa.

Den här rasistregeringens väpnade lakejer kommer återigen att ställas inför tredje världens förtryckta och deras vapen så länge de ockuperar vårt hem och mördar våra bröder och systrar i namn av amerikansk lag och ordning. På samma sätt som den fascistiska marinkåren och armén ockuperar Vietnam i demokratins namn och mördar vietnameser i den amerikanska imperialismens namn och möts av den vietnamesiska befrielsearméns vapen, kommer de inhemska, rasistiska och förtryckande väpnade styrkorna att möta den svarta befrielsearmén, som kommer att utmäta bestraffning i enlighet med Malcolms och alla sanna revolutionärers rättskipning. Vi är revolutionens rättskipare.

All makt åt folket

Rättskiparna

Syntaxen gjorde honom yr men han fattade andemeningen.
"Militanta", sa Carney.

"Nån måste säga det", sa May. "Vietnam. Gettot. Det är samma sak."

"Den vite mannen ligger inte på latsidan."

"Det är inte roligt." Hon ryckte åt sig tidningen.

"Jag skrattar inte."

"Fixade du biljetterna?"

Carney suckade. "Jag sa ju att de är slutsålda, älskling."

"Du sa att du skulle fixa det."

John drog en penna genom en labyrint på flingkartongens baksida.

Kvällen därpå genomfördes ännu en attack, den här gången framgångsrik. På lördagsförmiddagen gick Carney igenom räkenskaperna med 1010 WINS på som sällskap. *Nyheter hela vägen. Hela tiden.* Nyhetsankaret nämnde Colonial Park Houses på 159th. Carney hade kunder som bodde där, han hade ordnat leveranser dit. Strax efter tio på fredagskvällen var polismännen Waverly Jones och Joseph Piagentini på väg tillbaka till patrullbilen när de blev attackerade bakifrån. Jones var svart; han blev skjuten två gånger. Piagentini, den vite polisen, blev skjuten åtta gånger. Moster Millie var i tjänst på Harlem Hospital när de rullade in dem. "Det var en jäkla soppa." Borgmästare Lindsay var på begravningarna, alldeles gråtfärdig i tv-sändningarna.

NYPD beskrev sitt svar som en *maktdemonstration*. "En riktig jävla belägring", sa en man i kön på Chock Full o'Nuts när han betalade sin påse med donuts framför Carney. "Jag var med i kriget." Poliser bevakade gathörnen, patrullbilar rullade på gatorna i stora mängder, med civila polisfordon i släptåg som extra skydd. Midnattsräder mot misstänkta. Aktivister och framstående rörelsemedlemmar som stod med på myndigheters listor greps. Det påminde Carney om upploppen -64, eller

-68 när de hade skjutit King. Det fanns ett särskilt nummer att ringa om man visste något.

På 240 Centre Street tonade de till en början ner kopplingen till BLA. Nu slog de upp den stort, noterade Carney. Ytterligare tre attacker mot poliser inträffade de följande dagarna, utan dödsfall – samma gärningsmän eller efterapare? Edward Kieran, chefen för Patrolmen's Benevolent Association, höll upp Piagentinis kulperforerade skjorta i tv och bönföll alla poliser i tjänst att inte gå någonstans utan hagelbössa. "Med pistol missar ni en gång av fem", sa han, "men med ett hagelgevär träffar ni nittionio gånger av hundra."

Det var ett lynchningsstal. Percy Sutton sa åt honom att lägga av. Sutton – Tuskegee Airman, Malcolm X:s advokat och för närvarande Manhattans stadsdelsborgmästare – skulle ha fått Big Mikes ögon att rotera i sina hålor. "Det här är New York City, inte Alabama", sa han. "Vi skipar inte rättvisa med hagel."

Dagarna gick. Jakten fortsatte. Sirenerna fortsatte.

Första veckan i juni. Början på ännu en vissnande New York-sommar. Luftkonditioneraren över ytterdörren väste och hostade som en stadsbuss, men den gjorde sitt jobb.

Det var svalt under apparaten. Carney, Larry och mr Foster stod hopträngda där. Carney gissade att folksamlingen på andra sidan gatan bestod av diverse uptown-fraktioner: sympatisörer, unga människor berusade av motkultur, revolutionssinnade människor som ogillade att poliser blev skjutna i ryggen och folk som bara ville sköta sitt utan att bli indragna i skiten. Till exempel mr Charlie Foster, vars ansiktsuttryck mulnade inför åsynen.

En mörkbrun Plymouth kom tutande runt hörnet från Morningside, vilket fick åskådarna att kila iväg. Den stannade vid trottoaren och spydde ut två vita civilklädda poliser. Den gripne mannen skakade på huvudet när de vrålade åt honom.

”Snutjävlar”, sa Larry.

”När jag växte upp, de hör dig säga det där och du blir invalid”, sa Foster.

”*Konstaplar*”, rättade sig Larry.

Poliserna satte handklovar på mannen. En av de civilklädda grep honom om nacken med ena handen och styrde honom framåt med den andra. Under Carneys uppväxt arbetade hans far på Miracle Garage när han inte hade något annat på gång. Ägaren, Pat Dodds, hade en grå byracka på bakgården, och varje gång hunden gjorde ifrån sig någonstans grep han hunden om nacken och tryckte ner nosen i skiten. Det var så snuten grep den unge mannen om nacken.

För ett ögonblick verkade det som om mannen stirrade Carney i ögonen, men med tanke på hur solen stod såg han förmodligen bara sitt eget ansikte reflekteras i skyltfönstret. Sådant var ljuset på 125th Street vid den tiden på dagen att allt blev till en spegel. De civilklädda poliserna knuffade in honom i baksätet. Sedanen gungade till och rullade iväg. Patrullbilen följde efter.

En lång svart man i slokhatt av mocka började mäsia ”All makt åt folket”, men ingen stämde in. Efter snutarnas avfärd fanns det inget som förenade dem. De rörde på fötterna som om GÅ/GÅ INTE-skylden hade slagit om. Carney tänkte: GLO/GLO INTE.

Charlie Foster harklade sig och drog på sig baskern. Något hade fått honom att tappa lusten att handla, det stod skrivet i hans kroppshållning. ”Jag får fundera på saken”, sa han.

Larry protesterade. Carney slank tillbaka in på kontoret. Det var kört.

Mr Foster försvann ut genom dörren en kort stund senare. Ibland ville Carney säga: ”Köp den, för guds skull. Unna dig nåt!” En del svarta män i den generationen hade vant sig vid att inte ha tillåtelse, alla dessa Charlie Fosters som hade förvägrat sig saker sedan innan Carney föddes. Han föreställde sig den

ödsliga scen som väntade Foster hemma – hejdade sig sedan. Kanske var mannen glad och nöjd och hivade tjutande barnbarn som hantlar dagarna i ända. Han visste ingenting om de här männen, deras val eller omständigheter. Bara att de var ute efter en bekväm stol. Ibland förvandlade Carney en privat bävan till en universell sanning.

Han tog traven med MEMORIAL DAY-REA-skyltar på skrivbordet och kastade dem i papperskorgen. Rean hade gått strålande, han skulle göra om det varje år. När Carney hörde att de skulle döpa om Decoration Day och flytta den från 30 maj till sista måndagen i maj hade han inte fattat varför. Fast kassaklirret gillade han skarpt. Tredagarshelg, tid till övers, då börjar hjärnan ibland tänka på heminredning. Det var första gången han gillade något regeringen hade gjort, såvitt han kunde minnas.

Ovanför Carneys skrivbord, till vänster om fönstret mot själva butiken, hängde polaroidbilden som Rusty hade tagit av honom och Elizabeth och ungarna framför butiken 1961. May var fyra, John kanske två. Oavsett när en bild var tagen såg Elizabeth likadan ut: tjugig och orubbligt lugn. Det hade varit en fin lördag, och de fyra njöt av varandra och vädret. Mays mun var krökt som den var när hon höll tillbaka ett leende.

Han ville inte göra henne besviken, men han hade slut på idéer. Han ropade på Larry.

”Vad händer, baby?”

Carney berättade att Jackson 5 skulle spela på Madison Square Garden nästa månad.

”Heta grejer”, sa Larry med den initierades blaserade tonfall. Han hade ”vänner i branschen” sedan en tidigare inkarnation och delade ibland med sig av osannolikt skvaller till honom och Rusty och Marie när det var stiltje i butiken. Ett guldkorn om munspelaren på Wars tredje platta, eller uppgifter från Aretha Franklins tandläkare, dagsens sanning.

”May har frågat.”

Larry skakade på huvudet. ”Om jag hade de kontakterna skulle jag själv gå.”

Carney hade gått laget runt. Dumas Club gav inget. Insideinfo om kommande lagändringar, rätt person att muta i stan, när inflytande var valutan och när det var kontanter som gällde – de sakerna var Dumasmedlemmarna ess på. De var inte lika vassa när det kom till Jackson 5-biljetter. Lamar Talbot, som folk av någon för Carney obegriplig anledning kallade ”den svarte Clarence Darrow”, hade företrätt The Garden när de blev stämda för vållande till annans död. Byggnadsarbetare förolyckad när han lade grunden, afroamerikansk advokat kanske kunde gjuta olja på vågorna. Funkade inte. ”Jag räddar deras skinn, och se hur de behandlar mig.”

Han mindes i synnerhet när Kermit Wells skröt om att Berry Gordy, Motown Records grundare, var hans kusin. Han ställde honom mot väggen efter en whiskyprovning. Wells påstod att Carney hört fel; hans frus väninna var släkt med Berry Gordy, men hon och hans fru hade blivit osams. Plus, tillade Kermit, om han hade haft en kontakt skulle han själv nypa biljetterna.

Carneys svärfar, Leland Jones, fixade bokföringen åt ett antal advokater och managers i underhållningsbranschen, och de hade gett honom platser på parkett i årtionden. Det tog på stoltheten, men Carney kontaktade honom. För Mays skull. Varje gång han hörde Lelands röst numera avslöjade den darriga rösten hur mycket åren hade tärt på karln. Hade Carney en gång i tiden föraktat honom? Det var ingen mening med starka känslor nu. Han frågade om hans showbizkontakter.

”Jag har inte pratat med Albert på länge”, sa Leland. ”Och det var många år sedan Lance Hollis gick bort.”

På sistone hade Carney inte vågat sätta på radion, för den händelse en av deras förbannade låtar skulle påminna honom om hans misslyckande. Vem hade han glömt?

Munson. Det var ett tag sedan.

Carney brukade lämna ett meddelande när han ringde tjugo-åttonde distriktet. Mannen satt aldrig still. Idag svarade någon på tredje signalen. "Har nån sett Munson? Vem är det som undrar?"

Ännu en siren. Han sa sitt namn.

Munson tog luren. "Carney", upprepade han, som om han försökte placera honom. Kriminalinspektörens röst raspade: "Varför har jag inte tänkt på det tidigare?"

Och utan vidare, lika snabbt som grönt slår om till rött, var Carney inte längre pensionär.